

Referat fra møte i Kringkastingrådet 16.12.04

Publisert: 28/1-2005 13:39

Møtet ble holdt i møterom 7/8 i Radiohuset på Marienlyst og ble ledet av Kjellbjørg Lunde.

Dagsorden:

0900: Avspilling

0930: NRK mot fremmedfrykt og rasisme – idealer på vikende front?

Innledning ved distrikts- og nyhetsdirektør Anne Aasheim og juridisk direktør Olav Nyhus

1100: Politisk reklame – redaksjonelle utfordringer for NRK

Innledning ved kringkastingssjef John G. Bernander

1215: Lunsj

1315: Programdrøfting

Programdirektørens orienteringer

Kringkastingssjefen informerer

Eventuelt

Til stede fra rådet: Hallgrim Berg, Thorbjørn Bratt, Randi Karlstrøm, Hanne-Grete Brommeland Larsen, Kjellbjørg Lunde, Geir Mo, Kjellaug Nakkim, Nancy Porsanger, Paul Leer-Salvesen, Anne Kathrine Slungård, Bård Vegar Solhjell og Solveig Torsvik.

Forfall: Roy Jacobsen – vara Bjørg Brusevold også forfall, Long Litt Woon – vara Ingjerd Egeberg også forfall.

Til stede fra NRK: Kringkastingssjef John G. Bernander, kringkasterdirektør Kari Werner Øfsti, juridisk direktør Olav Nyhus, distrikts- og nyhetsdirektør Anne Aasheim, konstituert radiosjef Øyvind Vasaasen, politisk redaktør Kyrre Nakkim, musikkssjef Håkon Moslet, P3-sjef Marius Lillelien, prosjektsjef Ivar Ragne Jenssen, prosjektgruppeleder Charlo Halvorsen og programsjef Kalle Furst.

Til stede fra sekretariatet: Rådssekretær Leif Stavik, førstekonsulent Margareth Humlen og referent Vetle Daler.

NRK mot fremmedfrykt og rasisme – idealer på vikende front?

Juridisk direktør Olav Nyhus innledet Kringkastingrådets siste møte dette året sammen med distrikts- og nyhetsdirektør Anne Aasheim.

– I tittelen på dagens tema ligger det implisitt at en av NRKs oppgaver er å motarbeide fremmedfrykt og rasisme. Videre antyder vel formuleringen at dette er en oppgave vi ikke løser tilfredsstillende. Vi mener imidlertid at vi faktisk bidrar til å styrke forståelsen for mellommenneskelige relasjoner og kulturer, og vi mener at vi ikke har mistet fokuset på dette, sa Olav Nyhus, og trakk fram Jul i Blåfjell som et eksempel. – Ligger det så noe i regelverket som tilsier at dette er en oppgave vi har? spurte Nyhus, og fortsatte: – Det er ikke tvil om at det har blåst en ytringsfrihetsvind over norsk og europeisk rett de siste årene, noen vil mene at dette enkelte ganger har gått på bekostning av enkeltindividers og –gruppers vern. Artikkel 10 i menneskerettighetskonvensjonen er den grunnleggende normen på dette området. Dette dreier seg også om en informasjonsrett for samfunnets borgere til å få vite om vesentligheter i samfunnsutviklingen, og det er her noen av de vanskelige spørsmålene dukker opp. Ytringsfrihetskommisjonens arbeid fra 1999 er interessant lesning. Den sier blant annet at diskriminerende ytringer også må komme til uttrykk for å bli debattert, sa Nyhus. Han trakk deretter fram den såkalte Jersild-saken fra Danmark i 1994, hvor rasistiske uttalelser ble fremsatt i et intervju. Journalisten og redaktøren ble dømt i dansk høyesterett, men menneskerettighetsdomstolen frifant dem fordi det er viktig å få debattert synspunktene offentlig for å få dempet disse holdningene. Nyhus redegjorde for hvilke lover som gjelder på dette området i Norge, og han refererte også til at ytringsfrihetskommisjonen mener myndighetene skal være varsomme med å legge trykk på mediene når det gjelder hvilke verdier de skal viderefremme. – Dette skal overlates til pressens egne organer. Her er Vær varsom-plakaten sentral. Når er for eksempel etnisitet en viktig opplysning?

Nyhus refererte også fra NRKs egne vedtekter hvor det blant annet står at oppslutningen om NRK fra folk med flerkulturell bakgrunn og oppslutningen om flerkulturelle programmer skal økes. – Jeg synes dette viser at vi har satt fokus på å motvirke fremmedfrykt og rasisme, sa Olav Nyhus.

– Hvordan skal vi forvalte dette enorme ansvaret? spurte Anne Aasheim i sin innledning. – I 2005 skal vi synliggjøre et flerkulturelt Norge gjennom aktivt å rekruttere journalister med minoritetsbakgrunn. Vi skal ta inn søkere med minoritetsbakgrunn til intervjuer når stillinger skal besettes. Dessuten skal minst 20 % av NRKs programmer reflektere kulturelt mangfold. Det er ambisjonene våre, sa Aasheim.

– Er det mulig å bruke et verdinøytralt språk i disse spørsmålene? Vi gjør så godt vi kan. Språk er makt. Språket vi utøver forteller noe om hvilke verdier vi formidler. Derfor jobber vi mye med språket, og dette er vanskelig. "Fremmedspråk", "fjernkulturell" og "fremmedarbeider" sier noe om distanse, "fremmed" og "fjern" er et ladet ord som gjør at vi tar avstand fra noe, sa Aasheim, og fortsatte: – Negerbegrepet diskuteres ofte. Vi har sagt at det i nyhetsformidlingen ikke er spesielt klokt å bruke det. For de sorte selv forbindes negerbegrepet med undertrykkelse og slaveri. Da kan man velge to tilnæringsmåter: "Jeg mener ikke noe vondt med å bruke ordet", eller man kan ta utgangspunkt i at hvis det er sånn at en sort selv opplever det på den måten, hvem har da definisjonsmakten? Vi som ikke mener noe vondt med det, eller er det den sorte selv? Jeg tror ikke det alltid er vi etniske norske som skal ha definisjonsmakten. "Mulatt" er også et ord vi har brukt i mange år, men rent språklig sett er dette en blanding av en hest og et esel. Mange av de vi beskriver som "mulatter" ønsker derfor ikke at begrepet skal brukes.

Hva betyr det at "gjerningsmannen hadde utenlandsk utseende"? Hvor presist er det? Hvilken verdi har det i nyhetsformidlingen? Det er et meningsløst begrep, sa Anne Aasheim. – Hva med "våre nye landsmenn"? Det er et vanskelig begrep, som nå mest brukes i ironisk sammenheng. Vi anbefaler mest mulig presisjon i våre nyhetssendinger. Hva er "muslimsk utseende"? I Østlandssendingen lagde vi en svarteliste med grønne begreper – greit å bruke, gule begreper – vær varsom, og røde begreper – fy fy! Denne lista brukes nå av nyhetsredaksjoner i hele Norden. Men den må justeres hele tiden. Når det gjelder for eksempel trikkedrapet, valgte vi å gå ut med at vedkommende var somalier. Det var riktig for å sette fokus på hva de har vært gjennom før de kom hit. Dette har avstedkommet en rekke gode debatter. Men i de fleste tilfeller opplyser vi ikke om bakgrunn.

Aasheim viste også et innslag fra humorserien Team Antonsen, for å illustrere hvor viktig humor og satire kan være i forhold til disse problemstillingene. – God satire vekker debatt, og balanserer virkeligheten i forhold til harde nyheter. Et annet eksempel på god humor på dette, er Robert Stoltenbergs "Ali"-figur. Han satte våre fordommer på prøve, sa Anne Aasheim.

– Som etiker er jeg en klar tilhenger av ytringsfriheten og av at man bygger ned det juridiske apparatet som innskrenker den. At man kun bruker jus i de vanskeligste tilfellene, sa Paul Leer-Salvesen, og fortsatte: – Vi må kunne rope fy når vi hører noe vi ikke liker. Hvis vi ikke klarer å ta disse debattene, kommer juristene til å overta igjen. Vi må ha mot til å refse våre egne på moralske premisser. Å si fy behøver ikke å innebære sanksjoner.

– Det er selvfølgelig ikke mulig å være verdinøytral, og det er vel heller ikke ønskelig, dypest sett, fordi vi representerer et samfunn med høy utviklingsgrad mht menneskelig frihet, menneskerettigheter og demokrati. Når vi ser hva som skjer for eksempel med militant, fundamentalistisk islam, kan vi ikke forholde oss nøytrale til det, mente Hallgrim Berg. – For 15 år siden ville vi ikke trodd alt vi nå har sett av grusomheter. NRK kan vel ikke forholde seg nøytralt til dette?

Solveig Torsvik pekte på at det også finnes en del negative utviklingstrekk i vårt eget samfunn, og at det er farlig å trekke et svart/hvitt skille mellom "vestlige verdier" og andre verdier. – Jeg vil gjerne advare mot "vi" og "de"-samfunnet, som i "de gamle", "de funksjonshemmede", "de fremmedkulturelle". Kommer det forresten ingen brev fra folk med annen bakgrunn hit til rådet? Torsvik mente også at flere programledere med en annen kulturell bakgrunn ville være et godt tiltak mot rasisme. – Det er altfor lite alminneliggjøring, man intervjuer sjelden flerkulturelle i naturlige situasjoner, som regel kun når det skjer alvorlige episoder, sa hun.

– Jeg er ikke kjent med klager på rasisme i PFU, men det har vært en rekke klager på bruken av begrepet "nynazist", opplyste Olav Nyhus. – Men vi har blant annet fått klager på "Skolen", fra det somaliske miljøet som mener seg stigmatisert, supplerte John G. Bernander.

– Til Hallgrim Berg: Det kan være forskrekkelige trekk ved islam, men hvis vi ser på de siste hundre årene er det nok nazismen og stalinismen som står for de største grusomhetene i verden, sa Bård Vegar Solhjell, og fortsatte: – Også kristenfundamentalistene har tatt med seg hundrevis i døden. Det er en feilkobling at terrorisme kun er muslimsk fundert, sa Solhjell.

– Vi fikk innvandringen seint i Norge, og er relativt ferske i å håndtere disse problemstillingene. Kanskje har vi vært urealistiske i forhold til utfordringene, men det er viktig å vise annet en negative sider, mente Kjellbjørg Lunde. – Det må bli slutt på den ekstreme polariseringen som ofte kommer til uttrykk blant annet i debattprogrammer, mente hun. Thorbjørn Bratt var enig. – Utfordringen er å hverdagsliggjøre dette. Distriktskontorene er for eksempel relativt frie for denne type stoff.

– Etter min mening har NRK hevet seg divisjoner, jeg ser mye mer bevissthet og det virker som en gjennomarbeidet strategi, sa Anne Kathrine Slungård. – For øvrig er verdinøytral et meningsløst begrep. Bruk heller verdiobjektiv. Det er bedre.

– Norge har alltid vært flerkulturelt, og vi har flere språk. Hvordan er holdningen til våre "egen" flerkultur? spurte Randi Karlstrøm, som mente at debatten om flerkulturelle ofte blir ødelagt ved at man raskt blir kalt "intolerant".

– Det er bra at man kan holde jussen utenfor dette, mente Kjellaug Nakkim. – Et begrep jeg stusser på, er første, andre og tredjegenasjons innvandrere. Når i all verden blir de norske? For øvrig er det viktig og riktig å rekruttere flerkulturelle journalister. Hvordan er rekrutteringsgrunnlaget? Ellers synes jeg debattene står litt på stedet hvil. Kan man hente inn noen nye debattanter i programmene? spurte Nakkim.

Paul Leer-Salvesen viste til at han aldri blir bedt om å forsvare enkelte skriftsteder i Bibelen. – Hadde jeg vært muslim, hadde jeg hele tiden blitt konfrontert med Koranen, sa Leer-Salvesen, som etterlyste mer om religionsaspektet i nyhetsprogrammer og –magasiner.

– Selv om det har blitt gjort mye galt i Europa, er vel ikke det noen unnskyldning for å underslå det som er skremmende i dagens samfunn, svarte Hallgrim Berg på Bård Vegar Solhjells utspill. – I Nederland har for eksempel sikkerhetstjenesten anslått at 5 % av landets muslimer er fundamentalister. Det vil si 50 000 islamske fundamentalister, og det er mange, sa Berg.

– Fremmedfrykt og rasisme er på frammarsj, men idealene er ikke på vikende front. Imidlertid er utfordringene store, sa Hanne-Grete Brommeland Larsen, som skrøt av Noman Mubashir. – Når det gjelder språkmakt, mener jeg det er viktig å få til en positiv formidling av de ulike befolkningsgruppene, det er ikke noe poeng å være nøytral, mente hun.

Nancy Porsanger mente, som Anne Aasheim, at det er de svartes oppfatning av ordet "neger" som bør legges til grunn for vår bruk av ordet. – Dette ordet bør vi nok unngå. Når er det for øvrig interessant å kjenne opprinnelsen? Det kan være med på å få oss til å forstå at vedkommende har en vanskelig bakgrunn, men det er vanskelig å vite når dette er relevant, sa Porsanger, som var enig i at mens NRK sentralt er bevisste på problemstillingene, er det fortsatt en jobb å gjøre i forhold til DK-ene. – Dessuten er alminneliggjøring veldig viktig – også når det gjelder samene.

– Vi har satt oss ambisiøse mål og er nok foreløpig kommet for kort. Jeg tror for øvrig det er viktig å erkjenne forskjeller først, ellers blir det ingen toleranse, mente John G. Bernander, som innrømmet at NRK ennå ikke har lyktes med å rekruttere nok mennesker som kan tolke tverrkulturelle signaler, som forstår forskjellene fordi de er forskjellige. De som står med begge bena plantet i en virkelighet og med ett sett begreper, de forstår ofte veldig lite.

– Vi ønsker ikke å rettsliggjøre disse verdispørsmålene. Men det er viktig å ha rammeverket på plass. Spørsmålet er hvordan man skal verdjustere virksomheten, sa Olav Nyhus. Anne Aasheim innrømmet at det er vanskelig å nå målet om å rekruttere flere journalister med flerkulturell bakgrunn. – For pakistanere, for eksempel, har ikke journalistyrket like høy status som i Norge. Men vi har en løpende dialog med høyskolene om dette. Når det gjelder språkbruken, gjør vi feil hver eneste dag. Vi prøver å fjerne det når det dukker opp. Og til slutt: NRK er ikke verdinøytrale, våre redaksjoner er satt sammen av mange forskjellige mennesker med forskjellige verdier, sa Anne Aasheim.

Politisk reklame – redaksjonelle utfordringer for NRK

– I Ytringsfrihetskommisjonens innstilling heter det at det ikke finnes noen logisk begrunnelse for å skille mellom reklame for meninger og reklame for produkter og tjenester. Spørsmålet er om det skal åpnes for å ta betalt for politiske ytringer. Hvem skal ha lov til å betale for å ytre seg? Hvilke begrensninger skal ligge der? Utgangspunktet vårt er at NRKs kanaler pr. definisjon og lov er reklamefri. Hvis det skal gjøres et unntak for politisk reklame, lurer jeg på hvordan det skal være mulig å skille mellom de politisk betalte ytringer og andres ønsker om å komme med betalte ytringer i NRK, sa kringkastingssjef John G. Bernander i sin innledning. – Jeg tror at dette ville være et skritt i retning av å gjøre NRK til en

alminnelig reklamekanal, og det ønsker styret ikke. Det er også en viktig kulturpolitisk dimensjon i dette. Så kommer spørsmålet om tildeling av sendetid. Partifinansieringsutvalget er skeptiske til dette. Dette kan for øvrig bare skje i NRK, pga konsesjons- bestemmelsene for de kommersielle. Jeg vil gjerne reservere meg mot begrepet "statskanalen" som blir brukt i denne sammenhengen. Vi er en lisensfinansiert kringkaster som får lisensen fastsatt av Det norske storting, men det er nettopp avstanden mellom det å sette en særskilt lisens, som NRK har blitt delegert myndighet til å hente inn, og den uavhengighet som ligger i vedtektene som gjør at dette systemet kan fungere uten at NRK har blitt en "statskanal". En tildeling av sendetid vil lett skape den kortslutningen at vi er en statskanal. Men selv om vi skulle få denne tildelingen av sendetid, så opptrer NRK under Redaktørplakaten, det vil si at kringkastingssjefen og de som er delegert redaktøransvar i NRK har et publisistisk ansvar for reklamens innhold. Jeg har forsøkt å tenke gjennom hva dette vil ha å si for uavhengigheten vi legger så stor vekt på. Hva vil det ha å si for den redaksjonelle uavhengighet hvis generalforsamlingen skal bestemme hvilken sendetid Kristelig folkeparti skal få? Hvis jeg kommer til at noe ikke passer inn publisistisk, kommer vi i en umulig situasjon. En forferdelig vanskelig dobbeltrolle. Derfor advarer vi mot dette, sa John G. Bernander. – Det finnes land som har valgt denne veien, bl.a. i Storbritannia. Den typen uttrykk bli mer og mer likt kanalenes vanlige uttrykk, dvs bevisst forsøk på tåkelegging, sa Bernander. – Hvis det åpnes for betalte politiske ytringer i kommersielle kanaler, eller om det åpnes for tildeling av sendetid, så har NRK et særskilt ansvar for det politiske ordskiftet her i landet. Det betyr at vi vil ha et ansvar for å gjenopprette balansen i ordskiftet hvis den påvirkes av betalte ytringer, sa Bernander, som også antydte at NRK vil legge opp neste valgkampdekning på en noe mer gammelmødig måte når det gjelder å la aktørene få noe større rom for å gi uttrykk for hva de ønsker å gå til valg på- uten direkte konfrontasjon.

(Her ble det avspilt en britisk politisk videoreklame)

– For et utrent øye er det vanskelig å skille det britiske reklameinnslaget fra et nyhetsinnslag. Jeg tror uansett ikke 20-30 sekunder er nok til å forklare det kompliserte bildet, sa Kyrre Nakkim. Han la også vekt på at en slik utvikling i Norge vil stille krav til NRK om å opprettholde balansen i det politiske ordskiftet

– Jeg håper vi slipper politisk reklame i NRK, og jeg mener kringkastingssjefen leverte en god argumentasjon mot dette, sa Paul Leer-Salvesen. – Er det mulig at NRK kan bli tvunget til dette? Hvor ligger avgjørelsesmyndigheten her?

Hanne-Grete Brommeland Larsen var bekymret for om politisk reklame i kommersielle kanaler vil gi inntrykk av at andre kanaler har mer politisk stoff enn NRK, mens Anne Kathrine Slungård mente at det blir feil med betalt reklame i NRK. – Men prisnipielt er det sært at man skal kunne reklamere for såpe og ikke for et budskap. Jeg synes NRK har en litt defensiv holdning her – jeg tror NRK ville taklet dette bra, sa hun. Thorbjørn Bratt stilte spørsmål om organisasjonenes rolle i dette bildet. – De har råd til å kjøpe seg plass eller å støtte noen som ønsker plass. Dette er et vanskelig aspekt, sa han. Hallgrim Berg mente det er uholdbart å differensiere mellom medier, at man ikke skal kunne vise politisk reklame på TV fordi det er for slagkraftig. – En av fordelene med den politiske debatten er at politikerne lærer å uttrykke seg kort- jeg synes det er en tendens til å tro at folk flest er interessert i lange resonnementer. Jeg tror kortere uttalelser er stimulerende for den politiske interessen også blant de åndelig late, sa Hallgrim Berg, som også mente at åpning for politisk reklame gir små partier mulighet til å markere seg tydeligere. – Man slipper å ha journalister som mellomledd, sa han.

– Etter alt å dømme blir det åpnet for politisk reklame i de kommersielle kanalene, og det blir kun for partier, ikke organisasjoner, sa Bård Vegar Solhjell. – Jeg tror for øvrig at det styrker kvaliteten at det er en journalist som stiller kritiske spørsmål. Dessuten har Høyesterett slått fast at reklameforbudet ikke strider mot menneskerettighetene, sa han.

– Jeg er glad for selvkritikken i forhold til valgkampdekningen. Jeg tror denne dekningen er en av årsakene til at dette nå presser seg frem, mente Randi Karlstrøm.

– Jeg er redd politisk reklame i NRK vil kunne påvirke folks oppfatning av NRKs troverdighet. Jeg tviler for øvrig på at de kommersielle aktørene gjør dette for å sikre det politiske ordskiftet, jeg tror heller de gjør det for å kunne likestille reklame for ytringer og produkter, sa John G. Bernander, og fortsatte: – Jeg er glad for skepsisen til tildelingen av sendetid. Jeg tror at en åpning for politisk reklame vil føre til at partiene legger opp reklamen så likt det redaksjonelle stoffet som mulig. Og at vi skal slippe politiske ytringer løs på lufta helt uten det journalistiske filter, det håper jeg aldri blir tilfelle. Og bare for å ha sagt det – folkemøtene er kommet for å bli.

– Vi er ikke defensive, men prøver tvert imot å være offensive, sa Kyrre Nakkim.

– Politisk reklame vil påvirke oss uansett, så det er viktig at vi er bevisste og ikke lar oss styre av dette, sa han.

Programdrøfting

Drøfting av musikk-sjef Håkon Moslets rolle i debatten om Norsk rocks historie:

– Den direkte årsaken til at jeg tok opp dette, var at Moslet i et Ballade-intervju sa at han bare hadde fått positive reaksjoner på sine uttalelser om Norsk rocks historie, og det synes jeg vi bør ta en diskusjon på, sa Bård Vegar Solhjell. – Det jeg reagerte mest på var uttalelsen om at noen av de som kritiserte programserien var "pisslunkne, rynkete aktører", og det var en dum måte for en leder i NRK å takle kritikk på. Det andre jeg reagerte på var uttalelsene om dialekt og programlederstemmen. Dette bygger opp under fordommer, og jeg ser ingen grunn til at dette skulle fungere bedre på østlandsk enn på tromsø-dialekt, sa Solhjell, som også bruke litt tid på å rose programserien.

– Det er del av en bevisst programproduksjonsstrategi at programserien er produsert i Tromsø, og programlederens dialekt er vel noe av det nærmeste man kommer normert bokmål, nemlig finnmarksdialekt. I den grad man måtte ha meninger om Håkon Moslets uttalelser om hans mening om programmet, er det bra for musikkdebatten, men rådets oppgave er å vurdere program- innholdet, sa John G. Bernander.

– Jeg er ikke noen dialektfascist, jeg vokste opp på Hedmarken, har mor fra Hardanger, og har stor glede av å jobbe med Are & Odin, sa Håkon Moslet. – Jeg mener ikke at det er uheldig å bruke dialekt i NRK. Årsaken til at dette har blitt stående, er et intervju i Nordlys. Der sa jeg at det er en styrke at serien er produsert i Tromsø. Mot slutten av intervjuet sa jeg at fortellerstemmen ikke var heldig - det var en halvkvadet vise jeg ikke burde begitt meg ut på. Jeg mente å si noe om Per Kristian Olsens fortellerstemme, og ikke noe om hans hammerfestdialekt, sa Moslet. – Uansett har min uttalelse vært en gave – til Nordlys, som kunne rase litt over Oslo-arrogansen, og en gave til sjefen i Program riks, som i internavisa Torget kunne fastslå hvor viktig det er med dialekter.

Jeg kom også med uttalelser om at norsk musikk før 1985 ikke var rare greiene, og det står jeg for 100 %. Det er mitt syn. P3s mål er å være et fyrtårn for norsk musikk. Bringe den beste, mest nyskapende og mest populære musikken ut til vår målgruppe. Norsk musikk på 60- 70- og 80-tallet var viktig i sin samtid, men den bidro i liten grad til inspirasjon for dagens artister, sa Moslet, som mente at Norge ikke fikk noe skikkelig vitalt musikkmiljø før P3 kom på banen i 1993.

Håkon Moslet mente at en rockdebatt bør være litt løsere og mer underholdende enn andre debatter og forsvarte uttrykkene "pisslunkne" og "rynkete" på denne bakgrunnen.

– Jeg reagerte også og ble oppringt, men valgte å ikke si noe om denne sjangeren som jeg kan lite om. Men jeg er enig med Bård Vegar Solhjell, sa Hallgrim Berg, som mente at negative holdninger til dialekt dukker opp stadig vekk. – I dette tilfellet synes jeg de som står bak Norsk rocks historie har gjort en glimrende jobb.

– Bernander hadde et godt innlegg i starten – dette har ikke noe i rådet å gjøre, mente Anne Kathrine Slungård. Bård Vegar Solhjell tok opp den faglige debatten. – At Håkon Moslet mener at musikken før 1985 var dårlig, er greit, men jeg er ikke enig. Det du særlig undervurderer er nyveiv-bølgen rundt 1980, som skaper et eget norsk uttrykk, sa Solhjell, som for øvrig sa seg enig i at det har skjedd svært mye positivt i norsk musikk de siste 20 åra.

– Det ville vært godt gjort å lage en slik serie uten protester, sa Kjellaug Nakkim, som mente det var sørgelig å høre at alt før 1985 var dårlig. – 50-, 60-, og 70-tallet, det var jo det som var morsomt. Jeg er vel den eneste her som var til stede på Sentrum kino da rocken kom til Norge i 1956, sa hun.

– Dette er et strålende program, men diskusjonen om prioriteringene må vi nok ta på kammerset, sa Paul Leer-Salvesen.

Rådsleder Kjellbjørg Lunde mente at det er ok å ta en debatt om temaet fordi debatten rundt programmene har vært så stor. – Dette er kjempebra reklame både for NRK og for de som har laget programmene, sa hun.

– Jeg tar debatten som en honnør for at vi fikk på denne serien, og jeg er glad for at P3s musikk-sjef Håkon Moslet ikke synes at det meste var bedre før, sa John G. Bernander. – At P3-miljøet skaper debatt, er helt riktig, sa Bernander, som roste P3s programkonsept Urørt, hvor nye artister slipper til på lufta.

Klage på NRK2-programmet Blender fra rådsmedlem Hanne-Grete Brommeland Larsen:

– Jeg ble utfordret av en journalist som lurte på hva jeg mente om Blender. Jeg fikk det overført og så på det. Og jeg må si at spørsmålene som stilles til seerne ikke alltid er like gode, sa Hanne-Grete Brommeland Larsen. – Denne dagen hang det et bilde av kringkastingssjefen i studio og spørsmålet var om dette var en guling, en neger eller en arier. Guling er et skjellsord, og neger har et element av rasediskriminering i seg. Ariar kan føres tilbake til nazitiden. Derfor ønsker jeg at man skal skjerpe seg når det gjelder hva man stiller spørsmål om og hva som legges ut. Jeg synes også det var respektløst overfor kringkastingssjefen. "Vær varsom" kan også gjelde her, sa Larsen, som også reagerte på at programlederen kledde seg ut som Ku Klux Klan og brukte flere banneord. – Det er fint at man har et program for målgruppa på dette tidspunktet. Men det virker litt rart når programlederen forsvarer seg etterpå med at det er humoristisk ment, og at han tror seerne har blitt "hardhudet" etter hvert. Skal man måtte bli hardhudet?

– Blender er et interaktivt humorprogram, og programmet vi her snakker om har Kina som tema. Programlederen har på seg panda-drakt, og grepet er å spille på folks fordommer om Kina, sa prosjektsjef Ivar Ragne Jenssen. – Dette er kjente grep i humorsammenheng. Konkurransen med bilde av Bernander er også noe som går igjen. Vi vet at man skal være forsiktig med å bruke slike uttrykk, og i evalueringen av dette innslaget fant vi ut at dette ikke hadde fungert. Det blir som en grovis der du bare forteller poenget og ikke vitsen. Derfor har ikke vi i redaksjonen problemer med å beklage hvis noen føler seg støtt av ordbruken i programmet, sa Jenssen.

– Ville du ikke beklaget det hvis det hadde fungert? spurte Randi Karlstrøm. – Det er en annen diskusjon om hva som fungerer i forskjellig sendetid, svarte Jensen.

– Mulig at det er morsomt med bilde av Bernander, men vet målgruppa hvem han er? spurte Nancy Porsanger.

Påstand om produktplassering i barneprogram:

– Dette er et program som er produsert av en frittstående produsent, ellers hadde det ikke fått lov til å hete det det heter, sa programsjef Kalle Fürst. – Vi har fått en utredning fra produsenten, og kan ikke se at dette er noe å reagere på. Rekvisitøren har ikke hatt noen føringer på hva som skal kjøpes inn til dette kjøleskapet. Men det er interessant at informasjonskonsulenter skal kunne bringe saker inn for Kringkastingrådet, sa Fürst.

– En informasjonskonsulent har selvfølgelig en egen agenda. men vi må ta stilling til hva som er innenfor regelverket eller ikke, sa Kjellbjørg Lunde, som påpekte at det er viktig at vi er kritiske til informasjonsrådgivere, men at rådet må vurdere fra sak til sak relevansen av å diskutere de ulike temaene.

– Dette er en problematikk rådet gjør klokt i å komme tilbake til. Skal rådet diskutere om vi holder oss innenfor de rettslige rammer som gjelder, eller skal man overlate det fullt og helt til Medietilsynet? spurte John G. Bernander.

– Vi har blitt lurt før, og har en forpliktelse om at vi ikke lar oss bruke på denne måten. Og dette er et økende problem etter hvert som vi setter mer og mer produksjon ut - også i forhold til innkjøp fra utlandet. Kanskje rådet skulle invitere Medietilsynet på et eller annet tidspunkt for å diskutere oppgavefordelingen, foreslo Bernander.

– Vi har hatt dette oppe tidligere, og jeg synes det er betimelig at man ser på dette, sa Kjellaug Nakkim.
– Problematikken blir mer og mer viktig.

– Jeg synes dette er en tullesak. Men prinsipielt er dette viktig å være oppmerksom på. Men å bytte ut melkekartongen med en mugge er bare tøv, sa Thorbjørn Bratt. Nancy Porsanger var enig. – Det er umulig å lage TV uten å vise fram varemerker. Merkene er jo der hele tiden, sa hun.

Kalle Fürst var også enig. – Det er viktig å diskutere disse tingene. Vi må prøve å gjøre det så naturlig som mulig og ingen får selvfølgelig ha noen påvirkning på produsenten. Det vi må være sikre på, er at vi ikke skal ha noen føringer, og at vi bruker flere merker. Vi er også påpasselige med hensyn til synligheten av merkenavnene når det trengs sa han.

Kringkasterdirektøren orienterer

– Migrapolis flyttes fra NRK2 til NRK1 etter nyttår. Det har vært kamp om denne sendetiden (torsdag 22.30), men vi mener dette er riktig.

– Vi går i gang med et nytt programkonsept på P2 3. januar. Radioselskapet skal overta for WOK, og noe av målsettingen med det programmet er å gå nøyere inn i de forskjellige kulturer i landet, og å gå litt dypere i alle typer kulturelle ytringer.

- Det kommer 5 nye episoder med Krøniken, nå på mandager.
- Den nyproduserte dramaserien Ved kongens bord etterfølger Krøniken.

Kringkastingssjefen informerer

- Statusrapport kommer i mars.

Hanne-Grete Brommeland Larsen bemerket at NRKs nyinnstiftede journalistpris er et godt tiltak. Hun var også fornøyd med at Et Norge i krig er tatt av plakaten. – Dette vitner om selvkritikk, og det ønsker jeg at rådet skal stille seg bak, sa hun. – Jeg ser for øvrig at dere nå setter ut livssynsprogram på anbud. Betyr dette en nedprioritering? Jeg ser også at dere skal bruke 100 millioner på å kjøpe inn produksjoner – hvor mye brukes på livssyn? Og hvor mye blir igjen av avdelingen? Larsen ønsket også en orientering om PFU-behandlingen av klager på NRK fra Den internasjonale kristne ambassade i Jerusalem, fra Karl Johan Halleråker og Jan Olav Arnegård. Tar NRK noe selvkritikk?

– Takk for innspill om journalistprisen, jeg gleder meg som et barn til lille julaften når vi forteller hvem som får prisen, svarte John G. Bernander. – Et Norge i krig var et eksperimentelt, dristig og mørkt program, et av de drøyeste radioprogrammer i Europa, og det sier noe om romsligheten vi har i NRK. Radiosjefen fant at det ble for mørkt og dystert, og tok det av. Det er jeg enig i, og glad for. Når det gjelder PFU og den klagen, tar vi ingen selvkritikk på den, vi ser ikke at det fremmes noen kritikk fra PFUs side.

– Vi er lovpålagt å sette ut 10 % av vårt fjernsynsbudsjett innen 2006. Vi får inn mange forslag på denne typen faktaprogrammer. Denne gangen har vi valgt å sette ut livssyn. Vi snakker med de redaksjonelle miljøene om forslagene, og de sier sin mening. Når vi har tatt en serie inn i huset fra en ekstern produsent, er serien forankret i det spesialiserte interne produksjonsmiljøet. Dette betyr ikke mindre dekning av området, sa Kari Werner Øfsti. – Når det gjelder fordeling av produksjoner i NRK, er det blitt slik at vi gjør de store, krevende studioproduksjonene på Marienlyst, mens Tromsø har fått styrket barneproduksjonen, Trondheim har fått styrket det forskningsformidlende miljøet og livssynsmiljøet. Vi har en god radioredaksjon som lager disse programmene på P1 og disse skal nå også stå for produksjon av gudstjenester på fjernsyn. Bergen har fått Ut i naturen som sin styrking. Det er for øvrig ikke sikkert at eksterne produksjoner verken er billigere eller bedre, sa Øfsti.

Thorbjørn Bratt ønsket å ta opp to ting: Schibsteds oppkjøp i svenske TV4 og NRK-tilknyttede medarbeideres anledning til å danne sine egne selskaper, selge sine tjenester til NRK og så stå fritt til å tjene penger utenom huset. NRK bygger opp medarbeidere. De fristilte får i pose og sekk mens fast ansatte får strenge regimer å forholde seg til. – Dette må da være et dilemma? spurte Thorbjørn Bratt.

– Dette må vi komme tilbake til. Utviklingen i Norden tar jeg med meg på mars-møtet, svarte Bernander.

Hallgrim Berg viderebragte et spørsmål fra senior-Høyre om eldreprogram på dagtid. Kari Werner Øfsti fortalte at det jobbes med slike planer på fjernsynssiden. Nancy Porsanger kunne fortelle at Sameradioen lager radioprogram for denne aldersgruppa på ettermiddagstid.